

Rechtskundig Weekblad

REDACTIE: Italiëlei, 99, Antwerpen

Abonnement: 100 fr. per jaar

Vereeniging zonder winstgevend doel

BEHEER: Lange Leenstraat, 99, Antwerpen

Postchecknummer: 3185.22

INHOUD:

L. VAN BAUWEL. — De gewone uitgaven voor den huiskring.

RECHTSPRAAK.
Hof van Beroep Brussel. 9e Kamer. — 2 Maart 1932. — Radiotaks. — Bezit zonder eigendom. — Verschuldigde taks. — Vermenging van der taks als boete. — Niet toepasselijkheid der bijkomende deciemmen.
Correctioneel Rechtbank Brugge. — 18 Februari 1933. — Strafrecht en strafrechtpleging. — Dagvaarding. — Geldigheid. — Verjaring. — Verschillende betalingen volgende uit eenzelfde bedriegelijke handeling. — Verschillende oplichtingen. — Afzonderlijke verjaring.
Vrederecht Glabbeek. — 22 November 1932. — Verzekeringscontract. — Minderjarigheid. — Vernietigbaarheid. — Nietigheid der verzekering. — Evenredigheid tusschen premie en verdiensten. — Geldigheid der overeenkomst.
Werkrechtensraad Antwerpen. — Kamer voor

werklieden. — 25 November 1932. — Scheidsrecht. — Dateeren van het compromis niet vereischt op straf van nietigheid. — Artikel 1005 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering niet van beperkende aard. — Termijn gesteld door de uitspraak: verlenging bij stilzwijgende overeenstemming. — Bestaan van een scheidsrechtelijk vonnis: aanbod van bewijs door getuigen niet ontvankelijk. — Onderzoek van een compromis door partijen in den loop van een geding hangende voor de gewone rechtbank: onbevoegdheid van de rechtbank gedurende den geldigheidstermijn van het compromis.
NEDERLANDSCHE RECHTSPRAAK.
Ktg. Gulpen. — 13 April 1932. — Onzedelijke overeenkomst.
THUYSBAERT P. — Fiscale verrassingen bij samensmeltingen.
UIT DE PERS.

DE GEWONE UITGAVEN VOOR DEN HUISKRING

De wet van 20 Juli 1932 heeft een nieuwe regeling gebracht betreffende de rechten en verplichtingen der echtgenooten, en alhoewel die wet, te recht, op meer dan een punt aan kritiek bloot staat, heeft ze de rechtsbevoegdheid van de gehuwde vrouw maar in weinig opzicht verbeterd en uitgebreid.

Eene kwetie die door onze wet had moeten geregeld worden, en niet geregeld is, is de rechtsbevoegdheid van de gehuwde vrouw voor de gewone en dagelijksche uitgaven van de huishouding.

In het systeem van den Code Napoleon, dat niet gewijzigd werd door de nieuwe wet, is de man het hoofd van het huisgezin, en hierin mag een huwelijkscontract zelfs geen verandering brengen (art. 1388 B. W.).

Daaruit volgt, dat de man vrij beschikt over de inkomsten en uitgaven die voor de huishouding dienen. De vrouw heeft geen eigen recht en indien zij handelt in dit opzicht en verbintenissen aangaat, dan is het ofwel omdat ze stilzwijgend gemachtigd is door haren man, ofwel omdat ze als lasthebber van den man optreedt.

De noodwendigheden van het leven, brengen natuurlijk mede, dat de vrouw de dagelijksche uitgaven doet die vereischt zijn voor de huishouding, voor de kleeding, enz.. De praktijk is hier sterker dan de wet, en de rechtspraak heeft de praktijk moeten in overeenstemming brengen met de strikte wettelijkheid. (Planiol et Ripert, Traité pratique de droit civil français, t. II, blz. 13).

Het systeem van den Code Civil staat hier ten achter bij de regeling van ons oud vaderlandsch burgerlijk recht.

Door haar huwelijk kwam de vrouw wel onder de macht of de voogdij van den man, maar er waren meerdere gevallen, waarin de vrouw rechtsbevoegdheid verwierf, en onder meer bepaalden vele costuimen dat de man mede instond voor de schulden die de vrouw heeft aangegaan voor de behoeften van de huishouding (levensmiddelen, kleeding, verwarming). (De-facqz. Ancien droit Belgique, t. I, 381. Britz. Code de l'ancien droit Belgique, bl. 551).

De costume van Antwerpen luidde aldus: « eene vrouwe, die geen coopwijf en is, en mach geen schulden maecken, noch de gemeyne, noch eyghene goeden regeren, noch ijet anders handelen oft doen, daarvan sy oft haeren man eenich achterdeel souden kunnen hebben, ten waere dat sy 't selve hadde gedaen met autorisatie van haeren man, oft dat het waere van huysraet, ofte andere dijergelijke saecken ten proffijte ofte dienste van den huy-

se gecommen synde, daarvan haeren man alsdan gehouden soude syn ».

Het was algemeen in het oud Nederlandsch recht, dat de vrouw onmondig bleef door haar huwelijk, dat ze zonder den bijstand van den man noch onroerend goed kon verwerven, noch in rechte optreden, noch contracten aangaan, doch steeds gold de uitzondering dat ze wel contracten kon aangaan als het was voor hare huishoudelijke uitgaven. (de Blécourt. Kort begrip van het oud vaderlandsch burgerlijk recht, 2e druk, blz. 37).

De moderne burgerlijke wetboeken hebben de opvatting omtrent de rechtsbevoegdheid der gehuwde vrouw voor het aangaan van contracten voor huishoudelijke doeleinden meer opgenomen.

In het Duitsch wetboek heeft de vrouw de macht (macht der sleutels — schlusselgewalt geheeten) van contracten voor huishoudelijke doeleinden aan te gaan, en daardoor den man te verbinden.

Art. 1357 luidt: Die Frau ist berechtigt innerhalb ihres häuslichen Wirkungskreises die geschäfte des Mannes für ihn zu besorgen und ihn zu vertreten, Rechtsgeschäfte, die sie innerhalb dieses Wirkungskreises vornimmt, gelten als in namen des Mannes vorgenommen wenn nicht aus den Umständen sich ein anderes ergibt ».

Der Mann kann das Recht der Frau beschränken oder ausschliessen. Stellt sich die Beschränkung oder die Ausschließung als Mißbrauch des Rechtes des Mannes dar, so kann sie auf Antrag der Frau durch das vormundschaftsgericht aufgehoben werden. Dritten gegenüber ist die Beschränkung oder die Ausschließung nur nach Maszgabe des art. 1435 wirksam ».

Art. 1435 schrijft voor dat een rechtshandeling tusschen de vrouw en den derde rechtsgeldig is, wanneer op het oogenblik der rechtsverhandeling de beperking of uitsluiting van de macht der vrouw, in het register bij het ambtsgericht niet ingeschreven was, en alzoo bekend gemaakt was aan derden.

Ook in het Zwitsers wetboek heeft de vrouw eigen macht voor de huishoudelijke verbintenissen. De man is verbonden door de rechtsverhandelingen van de vrouw, zoolang deze er niet zulk misbruik van maakt, dat derden het kunnen opmerken (art. 163).

De rechten der vrouw kunnen, volgens de omstandigheden beperkt, ingetrokken of uitgebreid worden. Indien de vrouw het recht de echtverbintenis te vertegenwoordigen misbruikt, of indien zij onbekwaam is het recht uit te oefenen, dan kan de man haar de macht ge-

571

heel of gedeeltelijk onttrekken. De intrekking van deze macht wordt ter kennis van derden gebracht door eene bekendmaking die de bevoegde overheid — bestuurlijke of rechterlijke — door de kantons aan te duiden, doet (art. 164).

Indien, integendeel, de man zijne familieverplichtingen verwaarloost, dan kan de rechter aan de schuldenaars der echtgenooten opleggen hunne schuld geheel of gedeeltelijk in de handen der vrouw te vereffenen, en dit welke ook de huwelijksvoorwaarden der echtgenooten zijn (art. 17).

In Engeland heeft de vrouw reeds sedert de Married Women's Property Act 182 de bevoegdheid de echtverbintenis te vertegenwoordigen, en den man te verbinden wegens uitgaven het huishouden betreffende. De vrouw handelt dans als vertegenwoordiger (agent) van den man, ten minste zoolang zij samen met den man woont en het huishouden bestuurt.

De macht der vrouw gaat niet verder dan de uitgaven voor de « necessities » t.t.z. al wat de vrouw noodig heeft, met inachtneming den stand en het fortuin van den man. De man kan de macht aan de vrouw onttrekken zoolang de echtgenooten samen wonen; deze macht is geschorst gedurende de feitelijke scheiding. Anderzijds kan de man die zonder redenen zijne vrouw verlaat, haar de macht van de gemeenschap te vertegenwoordigen niet meer ontnemen (Curti. Manuel de droit civil anglais, blz. 82).

In Nederland luidde art. 164 B. W.: « Ten opzichte van de handelingen of verbintenissen door de vrouw aangegaan wegens alles wat de gewone en dagelijksche uitgaven der huishouding betreft, veronderstelt de wet dat zij de bewilliging van haren man heeft bekomen ».

De wet van 13 Juli 1907 op het arbeidscontract, heeft art. 164 in dien zin gewijzigd, dat de vrouw de machtiging van haar man ook niet noodig heeft, ten opzichte van arbeids-overeenkomsten door haar, als werkgeefster, ten behoeve van de huishouding aangegaan.

In Nederland is een nieuw wetsontwerp betreffende het huwelijksvermogenrecht in bespreking, waarbij ook de rechten en verplichtingen der echtgenooten worden geregeld.

Wat de uitgaven voor het huishouden aangaan, wordt in het ontwerp de regeling aldus getroffen: Art. 161. De vrouw verbindt den man ten aanzien van elk door haar verrichte rechtshandelingen, die redelijkerwijze geacht moeten worden te betreffen de gewone behoeften van de huishouding, waaronder moet worden verstaan de gewone behoeften van de kinderen en van elk der echtgenooten.

De aansprakelijkheid voor deze rechtshandelingen, alsmede voor rechtshandelingen door welker gevolgen beide echtgenooten zich verbonden, is hoofdelijk.

Art. 162. De man kan aan de arrondissementsrechtbank machtiging vragen om in het register, bedoeld in art. 206, eene verklaring te doen inschrijven, dat hij niet langer verbonden wenschte te worden voor in art 161, eerste lid, bedoelde rechtshandelingen der vrouw.

De rechter kan gelasten dat zijne beslissing uitvoerbaar zal zijn bij voorraad niettegenstaande hogere voorziening.

De inschrijving moet worden openbaar ge-

572

maakt in een der nieuwsbladen van de gemeenschappelijke woonplaats, of bij gebreke daarvan, van de woonplaats van elk der echtgenooten of voor zoover in genoemde woonplaatsen nieuwsbladen ontbreken, in een nieuwsblad van eene naburige plaats.

Indien de inschrijving is geschied krachtens eene beslissing, welke bij voorraad uitvoerbaar is en waartegen hogere voorziening nog openstaat, wordt door de openbaarmaking de aansprakelijkheid van den man voor de bedoelde rechtshandelingen der vrouw, na het openbaarmaking geschorst tot dat over het verzoek bij gewijsde is beslist. Wordt daarbij het verzoek niet toegewezen, dan wordt de inschrijving doorgehaald en evenals de openbaarmaking, geacht niet te zijn geschied.

Indien de inschrijving is geschied krachtens eene beslissing, welke een gewijsde is, of in het geval van eene bij voorraad uitvoerbare beslissing, na de inschrijving genomen is, is de man niet aansprakelijk voor de bedoelde rechtshandeling der vrouw, na de openbaarmaking verricht.

De vrouw kan op grond van omstandigheden ontstaan, nadat de beslissing, houdende machtiging tot het doen der inschrijving in kracht van gewijsde is gedaan de rechtbank verzoeken de doorhaling der inschrijving te gelasten.

Indien in het register hetzij krachtens onherroepelijke rechterlijke beslissing bedoeld in het vorig lid, hetzij op verzoek van den man, de inschrijving is doorgehaald, is de man aansprakelijk voor de bedoelde rechtshandelingen der vrouw, na de doorhaling verricht ».

Deze nadere regeling werd in Nederland noodig geacht omdat de vrouw wel verondersteld wordt de bewilliging van haren man (deze bepaling komt uit het oud Hollandsch recht) te hebben, maar niet geregeld werd door de wet, die door de handelingen der vrouw gebonden wordt, noch of de man bevoegd is zijne bewilliging in te trekken. (Asser-Scholten: Handleiding tot de beoefening van het Nederlandsch burgerlijk recht. D. I., blz. 120).

In Frankrijk en in België heeft de rechtspraak, bij gebrek aan een wettekst, een basis moeten zoeken om de algemeene praktijk, dat de vrouw de huishoudelijke uitgaven doet, geling te verklaren.

Het vermoeden van eene algemeene stilzwijgende machtiging, was niet overeen te brengen met de bewoording van art. 217 B. W., dat de mondelinge toestemming niet toeliet: er moest zijn concours du mari dans l'acte, of, consentement par écrit ». De machtiging der vrouw door den man, kon dus uitdrukkelijk zijn maar moest dan bij geschrift gegeven worden, of kon stilzwijgend zijn. Maar de stilzwijgende machtiging mocht alleen uit den bijstand bij de handeling zelf worden afgeleid, niet uit andere omstandigheden.

Dit vermoeden kon dus niet worden toegepast op de rechtshandelingen door de vrouw gedaan wanneer zij uitgaven doet voor de huishouding. Daarom werd door de rechtspraak een huiselijke lastgeving, stilzwijgend toegestaan, verondersteld: de vrouw heeft voor de uitgaven die zij doet voor het huishouden, eene lastgeving gekregen van haar man om in zijn naam te handelen en voor zijne rekening.

De Belgische rechtspraak heeft algemeen dit

systeem van het Fransche mandat domestique overgenomen. (Waleffe. Répertoire général de la jurisprudence belge 1910-1925. T. I, blz. 287).

Moet de basis waarop de rechtspraak, in ons land, steunt, behouden blijven, of moet men, altijd bij gebrek aan bepaalden wettekst, niet de stilzwijgende machtiging veronderstellen in plaats van de stilzwijgende lastgeving?

Een stilzwijgende machtiging van de vrouw door den man, is thans in ons land toegelaten. (Art. 2177 B. W.).

Art. 217 vereischt niet meer dat er eene geschreven machtiging zou zijn, noch bijstand in de akte; ook moet de toestemming niet meer betreffen eene bepaalde nauwkeurige handeling. (De Page. Traité élémentaire de droit civil belge. D. I, blz. 667).

Regeling van de kwestie door een bepaalde wettekst, zou de beste oplossing zijn; doch zoolang er geen wettekst is, schijnt me als basis voor de rechtspraak beter de machtiging aan te nemen dan de lastgeving.

Bij machtiging handelt de vrouw in eigen naam, en bijgevolg verbindt de vrouw zich zelf, en de gemeenschap. (Art. 1419 B. W.).

Bij lastgeving handelt de vrouw in naam van den man, en verbindt dezen: de schuldeischers kunnen op persoonlijke goederen der vrouw geen verhaal uitoefenen.

Bij lastgeving kan deze altijd door den wil van den lastgever ingetrokken worden. De rechtspraak eischt nu wel dat opdat de intrekking aan derden kunne tegengesteld worden, er door den man eene zekere openbaarheid worde aan gegeven door aankondiging in de dagbladen of door verwittiging der leveranciers, hetgeen dikwijls kwetsend is voor de vrouw, maar zij kan zich niet verzetten tegen de intrekking van de lastgeving.

Bij machtiging kan de man deze intrekken, doch oordeelt de vrouw dat de man ten on-

rechte handeld, dan kan zij, ingevolge art 219, haren man dagvaarden voor de rechtbank om zich door de rechtbank de machtiging te hooren verleen. De man, zijnerzijds, zal de intrekking van de machtiging hooren bekrachtigen indien hij reden had om aldus te handelen.

Wanneer de vrouw door haren man verlaten is, en aldus feitelijk gescheiden, dan is het moeilijk te vermoeden dat de man de vrouw nog zou als lasthebber aangesteld hebben om in zijn naam te handelen. Het tegendeel zou met meer waarschijnlijkheid moeten vermoed worden.

Wanneer er een vermoeden is van stilzwijgende machtiging, dan kan de vrouw, alhoewel feitelijk gescheiden, toch nog vermoed worden de noodige toestemming te hebben om uitgaven te doen voor haar levensonderhoud en dat der kinderen. En wanneer de man, zou beweren dat hij de toestemming heeft geweigerd, kan de vrouw van de rechtbank toelating verwerwen, om de noodige verbintenissen aan te gaan. (Art. 229).

Ons inziens is de regeling voor de rechtsbevoegdheid der gehuwde vrouw ten aanzien van de dagelijkse en gewone uitgaven van de huishouding, onvoldoende. De wet had of zou hier den bestaanden toestand moeten verbeteren.

Maar gezien de praktische noodwendigheid deze kwestie door de rechtspraak te doen oplossen, zien we om de aangehaalde redenen eene verbetering, die de nieuwe wet mogelijk maakt in het steunen voor de geldigheid van de rechtshandelingen der vrouw, op de stilzwijgende machtiging door den man, in plaats van op de huiselijke stilzwijgende lastgeving. Tot hertoe waren de rechtbanken genoodzaakt op de lastgeving te steunen; de nieuwe wet laat hun nu toe de leemte in onze wetgeving in zekere mate aan te vullen.

L. VAN BAUWEL.

BOETSTRAFFELIJKE RECHTBANK TE BRUGGE

18 FEBRUARI 1933

Voorzitter: M. Soenen.
Rechters: M.M. Verstraete en Axters.
Pl.: Mter Van den Bussche.

STRAFRECHT EN STRAFRECHTPLEGING. — DAGVAARDING. — GELDIGHED. — AANDUIDING VAN HET TEN LASTE GELEGDE FEIT. — OPLICHTING. — VALSCHE HOEDANIGHEID. — BURGERLIJK OORLOGSVERMINKTE. — EEN-DAASCHE SAMENLOOP VAN MISDRIJVEN. — VERVOLGING OP GROND VAN EEN DER MISDRIJVEN. — GELDIG.

VERJARING. — VERSCHILLENDE BETALINGEN VOLGENDE UIT EENZELFDE BEDRIEGLIJKE HANDELING. — VERSCHILLENDE OPLICHTINGEN. — AFZONDERLIJKE VERJARING.

Het is, voor de geldigheid der dagvaarding, voldoende dat de dagvaarding samen met de aanduidingen van den bundel aan betichte laten weten op grond van welk strafbaar feit hij vervolgd wordt.

Hij die, om zich door den Staat gelden te laten ter hand stellen, valscheijk de hoedanigheid van burgerlijk oorlogsverminkte aanneemt, bedrijft oplichting.

Het feit dat deze daad ook onder toepassing van artikel 66 van het wetsbesluit van 23 October 1918 valt, kan alleen een eendaasche samenloop van misdrijven doen ontstaan en het Openbaar Ministerie is vrij om een of andere der toepasselijke wetsbepalingen te vervolgen.

De verschillende bestanddeelen van de oplichting zijn slechts vereenigd vanaf den dag dat het slachtoffer de gelden overmaakt aan den oplichter. De verjaring begint slechts dan te loopen. Wanneer verschillende betalingen uit eenzelfde bedrieglijke handeling volgen, dan vormt iedere betaling een afzonderlijke oplichting die afzonderlijk verjaart.

In zaak, ambtshalve vervolgd door het Openbaar Ministerie tegen P. F., verdacht van: ten einde zich iets toe te eigenen dat aan een ander toebehoort, zich eene geldsom van 38.737,80 frank te hebben doen ter hand stellen of afleveren, hetzij met zich te bedienen van valsche namen of valsche hoedanigheden, hetzij met bedrieglijke handelingen te gebruiken, om het bestaan van valsche ondernemingen, van een ingebeeld vermogen of krediet te doen gelooven, om de hoop of de vrees te verwekken van eenigen gunstigen uitslag, eenig toeval of alle andere hersenschimmige gebeurtenis, of om anderszins het betrouwen of de lichtgeloovigheid te misbruiken ten nadeele van den Staat. Te of in het rechterlijk arrondissement sedert min dan drie jaar.

Gezien... enz...

Overwegende dat uit het onderzoek der zaak en de bepleitingen welke plaats gehad hebben in openbare zitting, gebleken is dat verdachte de feiten gepleegd heeft ten zijnen laste gelegd en aangehaald hierboven;

Aangaande de nietigheid der dagvaarding.

Overwegende dat de rechten der verdediging geëerbiedigd worden wanneer de dagvaarding derwijze is opgesteld dat de betichte kan weten op grond van welk strafbaar feit hij vervolgd wordt; dat dus eene dagvaarding waarin met de bewoordingen van artikel 496 van het strafwetboek, betichte beschuldigd is van oplichting eener som van 38.737,80 frank ten nadeele van den Staat, te of onmogende, sinds min dan drie jaar, aan die vereischte voldoet, zooveel te meer dat den inhoud van den bundel en de ondervragingen van betichte tijdens het onderzoek, bij hem dienaangaande geen twijfel toelaten (Ber.Brussel 24-4-1900; Verbr. 16 Juni 1902, Pas. 1902, I, 277);

Ten gronde:

Overwegende dat het inzicht van betichte geweest is zich gelden toe te eigenen welke aan een ander toebehoorden, dat hij zich die gelden heeft doen ter hand stellen op verschillende stonden, te beginnen van het eerste kwartaal 1925 tot einde 1932; dat hij hiertoe de valsche hoedanigheid heeft aangenomen van burgerlijk oorlogsverminkte, terwijl het bewezen is door het onderzoek, dat de invaliditeit voortkwam van een ongeval hem overkomen vele jaren voor den wereldoorlog; dat diensgevolge alle bestanddeelen eener oplichting aanwezig zijn;

Overwegende dat het van geen invloed ter zake is, dat gezegde valsche hoedanigheid door betichte werd voorgewend voor de Rechtbank van oorlogsschade, en diensvolgens onder toepassing viel van artikel 66 van het wetsbesluit van 23 October 1918 (K. B. van 25 April 1920, art. 76);

Dat hieruit enkel een eendaasche samenloop van twee wanbedrijven spruit; dat het Openbaar Ministerie gerechtigd is uit hoofde van een van beide vervolging in te spannen;

Overwegende dat de Rechtbanken van Oorlogsschade, geene rechtsmacht uitoefenen doch bestuurslichamen zijn, belast met het bepalen van het bedrag der vergoedingen toekomende aan de geteisterden (Verbr. 31 Mei 1923, Pas. 1923, I, 336; Verbr. 12 Juli 1923, Pas. 1923, I, 428; Verbr. 8 November 1923, Pas. 1924, I, 15) en diensgevolge de Staat vertegenwoordigen;

Overwegende dat betichte deze valsche hoedanigheid heeft voorgehouden voor het eerst op 15 Februari 1924, bij zijne aanvraag om oorlogsschade, dat hij bij voorbaat, ieder kwartaal (Wet van 25 Juli 1921, artikel 1) over een termijn loopende van 1 Januari 1925 tot 31 December 1932, geldsommen in ontvangst nam, dewelke hem niet toekwamen; Overwegende dat diensgevolge de driejarige verjaring, voorzien bij artikel 22 van het wetboek van strafvordering, slechts gedeeltelijk is ingetreden, daar zij slechts begint te loopen van het oogenblik dat het wanbedrijf voltrokken is, dat alle bestanddeelen dus vereenigd zijn, wat in zake oplichting beteekent vanaf den dag dat het slachtoffer de gelden overmaakt (Verbr. 27 April 1896, Pas. 1896, I, 166);

Dat dus, als wanneer het overmaken der gelden, volgende op eene bedrieglijke handeling, over een zekeren tijd verdeeld is, iedere betaling eene afzonderlijke oplichting daargestelt;

Overwegende dat betichte dus strafbaar is wegens oplichting der gelden op verschillende stonden ontvangen binnen de drie jaar voorafgaande op den 24 November 1931, dag der eerste onderbrekende akte van onderzoek, hetzij voor een bedrag van 14.529 frank;

Overwegende dat al deze opvolgentlijke oplichtingen nochtans uit een en hetzelfde misdadig inzicht voortvloeien en er dus eene enkele straf dient toegepast te worden;

Om deze redenen:

En gezien artikelen 496, 60, 40 van het strafwetboek, artikel 1 der wet van 27 December 1928, 1, 2, 4 en 5 der wet van 27 Juli 1871, 194 van het wetboek van rechtspleging in strafzaken, welke door den Voorzitter aangeduid zijn geworden;

De Rechtbank,

Bij toepassing van bovenberoepene wetsbepalingen, verwijst den betichte, wegens oplichting eener som van 14.529 frank, ten nadeele van den Staat, tot eene gevangenisstraf van vier maanden en eene geldboete van 100 frank en tot de kosten van het geding begroot in het geheel op 385,48 frank;

Zegt dat bij toepassing van artikel 1 der wet van 27 December 1928 hierboven reeds ingeroepen, voormelde boete van 100 frank met 60 opdecimen zal verhoogd worden, en alzoo gebracht wordt op 700 frank;

Beveelt dat bij gebrek aan betaling binnen den tijd door de wet bepaald, voormelde boete van 700 frank zal mogen vervangen worden door eene gevangenzitting van eene maand;

Verklaart de strafvordering verjaard, wegens het overige der feiten hierboven ten laste van betichte gelegd;

En aangezien de kosten van het geding de 330 frank te boven gaan, bepaalt den duur van den lijfswang voor het verhaal derzelve op 15 dagen;

Belast het openbaar ministerie met de uitvoering van dit vonnis.

VREDEGERECHT TE GLABBEEK

ZITTING 22 NOVEMBER 1932

Vrederechter: M. Felix de Neef.
Pl.: Mters Craninx en L. Bosmans.

VERZEKERINGSCONTRACT. — MINDERJARIGHEID. — VERNIETIGBAARHEID. — NIETIGHEID DER VERZEKERING. — EVENREDIGHEID TUSSEN PREMIE EN VERDIENSTEN. — GELDIGHED DER OVEREENKOMST.

Wanneer een minderjarige een verzekeringsovereenkomst afsluit tegen lichaamsongevallen, en het bedrag der jaarlijksche premie zijn normale betalingskracht niet overtreft, moet deze overeenkomst als geldig aanzien worden. De vernietigbaarheid werd slechts voorgeschreven in geval van schade.

N. Mij L'Avenir Familial t/ S. L.

Gezien het exploit van dagvaarding;

Gehoord de partijen in hunne gezegdens en middelen;

Aangezien het geding strekt de verweerder te hooren veroordeelen te betalen aan de aanvraagster de som van 942,85 fr. voor jaarlijkse premien, de laatste vervallen op 25 December 1931, ingevolge mondelingsche overeenkomst van verzekeringen tegen ongevallen op 20 December 1923, aangegaan met aanvraagster; ieder jaarlijksche premie beloopende tot 133,50 fr. en vervallende op 25 December 1925, 1926, 1927, 1928, 1929, 1930 en 1931;

Aangezien verweerder beweerde dat hij minderjarig was op het oogenblik dat hij de kwestige verzekering met aanlegster aanging, dat dus de kwestige overeenkomst nietig is of ten minste vernietigbaar;

Aangezien de verweerder geboren is den 25 Mei 1905; dat hij dus meer dan achttien jaren was als hij de kwestige mondelingsche overeenkomst van verzekering aanging; dat hij den stiel van beenhouwer uitoefende en dat de verzekeringsovereenkomst voor doel had hem, persoonlijk, te verzekeren tegen lichaamsongevallen; dat hij in deze voor-

RECHTSPRAAK

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

9e KAMER. — 2 MAART 1932.

Voorzitter: M. Boucquey.
Raadsheeren: M.M. De Lantsheer en De Ridder.
Adv. Gen.: M. Collard.
Pl.: Mter De Morteir.

RADIOTAKS. — BEZIT ZONDER EIGENDOM. — VERSCHULDIGDE TAKS. — VERMENIGVULDIGING DER TAKS ALS BOETE. — NIET TOEPASSELIGHEID DER BIJKOMENDE DECIEMEN.

Het eenvoudig bezit van een radiopost verplicht tot betaling der taks, het is niet noodig eigenaar van de post te zijn.

Wanneer een boete voorzien werd voor ontduijing der verplichte taksbetaling, mag deze door de rechtbank niet met bijkomende decimen vermeerderd worden, omdat die boeten door vermenigvuldiging der taks vastgesteld, eigenlijk zelfs een taks zijn, en men deze dus niet kan verhogen zonder het quantum van belasting te wijzigen.

T., beticht van: in het rechterlijk arrondissement Brussel, in 1931, bezitter zijnde, zonder zich te bevinden in een der gevallen van vrijstelling, van ontslag van of van uitstel voorzien door de wet van 20 Juni 1930, en sedert den 1 Januari 1931, gebruik makende van radio-elektrischen ontvangpost (andere dan die waarmee alleen gebruik wordt gemaakt van kristallen), kunnende dienen voor het opnemen van het woord, de muziek, klanken, beelden en over het algemeen van om 't even welke seinen of mededeelingen de bij artikelen 1 en 3 dezer wet voorziene taks niet betaald te hebben voor het getal maanden die tot 31 December 1931 nog te loopen blijven;

Gezien de beroepen ingediend op 12 Oktober 1931 door betichte en door het Openbaar Ministerie den 22 dito tegen het vonnis uitgesproken (door 1 rechter) den 12 Oktober 1931 door de rechtbank van eersten aanleg van het arrondissement Brussel, dewelke, rechtdoende in boetstraffelijke zaken, verklaart de betichting bewezen;

Verwijst betichte tot eene boete van Drie honderd frank, gebracht op 2.100 frank (wet van 27-12-1928), en verders tot de kosten beloopende in 't geheel op 22.58 frank.

Zegt dat bij gebrek aan betaling binnen den wettelijken termijn, de geldboete zal mogen vervangen worden door een gevangenzitting van drie maanden.

Gehoord het verslag gedaan door den Heer Raadsheer De Landsheer;

Gehoord het Openbaar Ministerie in zijnen eisch;

Gehoord de betichte in zijne middelen van verdediging ontwikkeld door Meester De Morteir, Advokaat;

Aangezien betichte, in hoofdorde, beweert dat de wet van 20 Juni 1930 op de radiotaksen hem niet toepasselijk zou zijn, omdat de toestellen, bij hem ontdekt, zijnen eigendom niet waren en hem enkel op proef zouden zijn gegeven geweest;

Aangezien, al was het ook zoo, hij niettemin de belasting weeskwestie zou verschuldigd zijn; dat immers deze slaagt (artikel 1) op het enkel «in bezit hebben» van een radiotoestel gereed staande om onverwijld als ontvangstpost in werking te worden gebracht; dat zulks overigens niet te verwonderen is voor die nadenkt dat de taksverplichting met alle gemak zou kunnen verijeld worden, indien ze slechts verschuldigd was door eigenaars van toestellen, vermits alle radiofilisten er dan zouden aan ontkomen, mits de voorzorg te nemen van zich de toestellen niet aan te schaffen, maar ze alleenlijk in huur te nemen;

Aangezien dus de feiten betichte ten laste gelegd, met reden door den eersten rechter bevesten werden verklaard, en dat de straf die hij heeft uitgesproken als billijk mag aanzien worden;

Aangezien nochtans betichte gezonde kritiek maakt van het vonnis à quo wanneer hij staande houdt dat de hem toegepaste geldboete niet had mogen vermeerderd worden met 60 decimen, zooals de eerste rechter het heeft beslist, artikel 1 der wet van 27-12-1928 inroepende;

Aangezien inderdaad gezegde vermeerdering niet van toepassing is tegenover boetstraffen voorzien door ontduijing van het betalen eener belasting, omdat die boeten door vermenigvuldiging der taks bekomen, eigenlijk zelf, eene taks zijn, en men ze diensvolgens niet kan verhogen zonder het quantum van belasting te veranderen. (Zie Verbrekingshof 15-7-1924, Pas I 483);

Om deze redenen,

Het Hof,

Gezien de wetsbepalingen in het eerste vonnis aangehaald, uitgezonderd de wet van 27 December 1928, art. 1. Doet het eerste vonnis te niet voor zooveel het de uitgesprokene boetstraf heeft vermeerderd met 60 decimen derwijze dat zij niet drie honderd maar 2.100.— frank bedroeg;

Wijzigende, zegt dat de boet van drie honderd frank is zonder meer, en bekrachtigt voor het overige het bestreden vonnis;

Veroordeelt betichte tot de kosten van beroep, beloopende in het geheel op 73.76 frank.

waarden, niet ernstig mag beweren dat hij zonder ondervinding was, onbekwaam te weten, hetgeen hij deed ;

Aangezien de enkele omstandigheid dat eene overeenkomst gesloten geweest is, door eene minderjarige onvoldoende is om zulke overeenkomst te doen vernietigen ; dat, alhoewel artikel 1124 van het B.W. de minderjarige rangschikt onder de personen onbekwaam om overeenkomsten te sluiten, slechts de benadeeling, aanleiding geeft tot vernietiging, ten voordeele van den niet ontvoogde minderjarige, in alle soorten van overeenkomsten ; (Laurent, deel 16, Nr 46) ;

Aangezien de verweerder de benadeeling niet bewijst of niet vraagt zulk bewijs te leveren ; dat er dient opgemerkt te worden dat de jaarlijksche premie slechts op 133,50 fr. belooft ; dat men niet ernstig mag beweren dat dit eene last daartelt voor den verweerder, onevenredig met zijnen staat toen hij de kwestige mondelingsche overeenkomst aanging ; dat daaruit volgt dat het ten onrechte is dat de verweerder vraagt de ingeroepene mondelinge overeenkomst te doen vernietigen wegens minderjarigheid, mits er in de zaak geen benadeeling voor den verweerder bestaat ;

Aangezien in ongeschikte orde, en zonder nadeelige erkenning de verweerder de verjaring inroept, volgens art. 32 der wet van 11 Juni 1874, voor de premii sedert meer dan drie jaar vervallen ;

Aangezien dit middel gegrond is ;

Aangezien de verweerder vraagt dat hem akte zou gegeven worden dat hij den eisch schat op meer dan 1000 frank voor den aanleg en bevoegdheid, dat het past hem daarvan akte te geven ;

Om deze redenen :

Wij, Vrederechter, tegensprekelijk beslissen- de en in eersten aanleg, gegeven akte aan de verweerder dat hij den eisch schat op meer dan 1000 frank voor den aanleg en bevoegdheid ;

Zeggen dat de premii vervallen in de jaren 1925, 1926, 1927 en 1928 verjaard zijn ;

Veroordeelen den verweerder te betalen aan de aanlegster de premii vervallen op 25 December 1929, 1930 en 1931, hetzij 400,50 fr. ;

Veroordeelen den verweerder tot de wettelijke intresten dezer som en tot de kosten, verreffend niet inbegrepen de noch verzending van het tegenwoordig vonnis tot de som van 79,65 fr.

WERKRECHTERSRAAD TE ANTWERPEN

(Kamer voor werklieden).
25 November 1932.

Voorzitter : Mr Roosens.
Adviseur : Mter Swennen.
Pleiters : Mters Matthys en Castille.

SCHEIDSGERECHT. — DATEEREN VAN HET COMPROMIS NIET VEREISCHT OP STRAF VAN NIETIGHEID. — ARTIKEL 1005 VAN HET WETBOEK VAN BURGERLIJKE RECHTSVORDERING NIET VAN BEPERKENDEN AARD. — TERMIJN GESTELD VOOR DE UITSpraak: VERLENGING BIJ STILZWIJGENDE OVEREENSTEMMING. — BESTAAN VAN EEN SCHEIDSCHECHTERLIJK VONNIS : AANBOD VAN BEWIJS DOOR GETUIGEN NIET ONTVANKELIJK. — ONDERTEKENING VAN EEN COMPROMIS DOOR PARTIJEN IN DEN LOOP VAN EEN GEDING HANGENDE VOOR DE GEWONE RECHTBANK : ONBEVOEGDHEID VAN DE RECHTBANK GEDURENDE DEN GELDIGHEDSTERMIJN VAN HET COMPROMIS.

I. — Het niet of onjuist dateeren van een der exemplaren van het compromis, waarbij de partijen beslissen hun geschil te onderwerpen aan scheidsrechter, maakt dit compromis niet nietig.

II. — Artikel 1005 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering betreffende de bewijsvormen van het compromis is niet van beperkende aard : het compromis bestaat geldig, zelf indien het slechts in één enkel exemplaar is opgesteld, van het oogenblik dat het bewezen is dat partijen over de essentiële bestanddeelen van de overeenkomst accoord gingen.

III. — De termijn in het compromis gesteld voor de uitspraak van het scheidsrechterlijk vonnis, kan bij stilzwijgende overeenstemming tusschen partijen worden verlengd ; echter mag, bij afwezigheid van accoord over een bepaalden termijn, de zending der scheidsrechters den duur van drie maanden niet overschrijden.

IV. — Het aanbod van een der litiganten om het bestaan van een scheidsrechterlijk vonnis te bewijzen door getuigen mag niet worden ingewilligd, vermits de rechtsgevolgen welke aan dit vonnis verbonden zijn, slechts hun uitwerking kunnen hebben door het vertoonen der minuut of van de regelmatige expeditie.

Elias Weing t/Israël Lieb.

Gezien de inleidende dagvaarding van deurwaarder Jozef Luyten in dato van 9 Mei 1932, strekkende tot betaling der sommen van fr. 22377. — ten titel van loon en fr. 10.000. — voor teruggave van borg en vergoeding, samen met de gerechtelijke interesten en de kosten des gedings ;

Gehoord de partijen in hunne middelen en besluiten ;

Aangezien de poging tot verzoening ter zitting aangewend vruchteloos is gebleven ;

Over de bevoegdheid :

Aangezien verweerder opwerpt dat de Werkrechtersraad niet meer bevoegd is van den eisch kennis te nemen vermits partijen op 29 Mei een compromis ondertekenden ten einde het geschil te doen beslechten door scheidsrechters ;

Aangezien aanlegger hiertegen aanvoert dat het compromis door partijen ondertekend nietig is vermits de twee voorgebrachte exemplaren verschillen, het eene gedateerd zijnde van 29 Mei en als scheidsrechter van verweerder aanduidende zekeren heer Juwiler, het andere exemplaar gedateerd zijnde van 30 Mei en als scheidsrechter van verweerder aanduidende den heer Berkowits ;

Aangezien aanlegger nog aanvoert dat, moest het compromis wel geldig zijn, het in elk geval heeft opgehouden van kracht te zijn, vermits geen scheidsrechterlijke uitspraak is geveld binnen den wettelijke termijn van drie maanden (art. 1007 en 1012, 2o van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering) ;

Aangezien de betwistingen van aanlegger betreffende de geldigheid van het compromis onbegroot zijn ;

Aangezien vooreerst het niet dateeren van het compromis geen reden van nietigheid is, vermits het wetboek van burgerlijke rechtsvordering zulke sanctie niet voorziet (Chauveau sur Carré t. IV quest. 3269, 2o) ; dat derhalve evenmin het verkeerdelijk dateeren van een der twee exemplaren het compromis nietig zou maken ;

Aangezien echter in het huidige geval de tekst van bedoelde exemplaren van het compromis het verschil der datums uitlegt ; dat immers het exemplaar geteekend op 29 Mei vermeldt dat de scheidsrechterlijke uitspraak dient geveld ten laatste « op Morgen », terwijl het exemplaar geteekend op 30 Mei vermeldt dat de uitspraak den dag zelf moet geschieden ;

Aangezien hieruit blijkt dat, zooals verweerder het overigens beweert, het hier niet twee exemplaren van éénzelfde compromis betreft, doch wel twee compromissen waarvan het eene opgesteld op 29 Mei 's anderdaags vervangen werd door het andere, omdat de scheidsrechter in het eerste compromis door verweerder aangesteld, belet was op den gestelden dag zijne zending te vervullen ; dat zulks nog bevestigd wordt door het feit dat het eene compromis is opgesteld in de Duitsche taal en het andere in het Nederlandsch ;

Aangezien aanlegger te vergeefs opwerpt dat in dit geval het compromis toch nietig is vermits het slechts werd opgesteld in één exemplaar ;

Aangezien de opsomming in artikel 1005 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering betreffende de bewijsvormen van het compromis niet van beperkende aard is (Rép. prat. du Droit belge, v° Arbitrage n° 98) dat het compromis geldig bestaat van het oogenblik dat partijen over de essentiële bestanddeelen van de overeenkomst accoord gaan. (Verbr. 26 April 1860, Pas. I, 188) ;

Aangezien uit de verklaringen van aanlegger zelf blijkt dat zulks het geval was vermits hij erkent dat partijen vrijwillig voor de scheidsrechters zijn verschenen en hunne zaak hebben bepleit. (Verg. Gent, 13 Cec. 1893, Pas. 1894, II, 170) ;

Aangezien er bijgevolg dient onderzocht te worden of de scheidsrechters uitspraak hebben gedaan binnen den termijn door het compromis bepaald ;

Aangezien er wel degelijk een termijn werd voorzien, vermits in het compromis van 29 Mei is bepaald : « der Schiedesspruch hat bis Morgen zu entfallen » en in dit van 30 Mei : « het vonnis moet heden uitgesproken worden » ;

Aangezien in de veronderstelling dat gezegde termijn bij stilzwijgend accoord tusschen partijen is verlengd geworden, vermits verweerder beweert dat partijen verschillende malen voor de scheidsrechters zijn verschenen, dan nog mag, overeenkomstig artikel 1007 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering, bij afwezigheid van akkoord over een bepaalden termijn, de zending der scheidsrechters den duur van drie maanden niet overschrijden ;

Aangezien de wettelijke termijn van drie maanden verstreken is ;

Aangezien verweerder beweert dat er eene scheidsrechterlijke beslissing bestaat, terwijl aanlegger zulks ontkent ;

Aangezien er niet kan ingegaan worden op het aanbod van verweerder het bestaan der scheidsrechterlijke beslissing te bewijzen door getuigen ;

Aangezien immers de scheidsrechterlijke beslissingen aan dezelfde formaliteiten onderworpen zijn als de gewone vonnissen ; dat de rechtsgevolgen welke aan deze beslissingen verbonden zijn slechts hun uitwerking hebben door het vertoonen van de minuut of een regelmatige expeditie van het scheidsrechterlijk vonnis. (Bioche, V° Arbitrage, n° 514) ;

Aangezien verweerder noch minuut noch expeditie voorbrengt ; dat derhalve het bestaan van een scheidsrechterlijk vonnis niet bewezen is en de Werkrechtersraad dan ook bevoegd is om van den eisch kennis te nemen ;

Over de ontvankelijkheid :

Aangezien verweerder beweert dat in elk geval het onderteekenen van een compromis door aanlegger, voor gevolg heeft dat hij aan zijn eisch ingeleid bij dagvaarding van 9 Mei l.l. heeft verzaakt en dat een nieuwe dagvaarding noodig is opdat de Rechtbank opnieuw van den eisch zou kunnen kennis nemen ;

Aangezien deze bewering onjuist is ; dat, inderdaad, het onderteekenen van een compromis door partijen, wel een beletsel is voor de gewone rechtsmacht om over het geschil, welk aan de scheidsrechters onderworpen is, te beslissen gedurende den geldigheidstermijn van het compromis ; dat echter, zoodra deze termijn verstreken is, het den partijen vrij staat het voor de gewone rechtsmacht aanhangige geding te hernemen. (Beltjens, code de proc. civile art. 1007 n° 8 al. 4) ;

Aangezien derhalve de vraag ontvankelijk is, behalve voor dit deel van den eisch welk niet is voorgebracht in verzoening, zooals verder wordt gezegd ;

Ten gronde :

Aangezien volgens modelinge overeenkomst in datum van 14 Januari 1931 aanlegger in dienst is getreden van verweerder in hoedanigheid van bakkersgast voor den duur van één jaar verlengbaar voor eenzelfde termijn bij gebrek aan opzeg tegen het einde van het eerste jaar en aan een wekelijksch loon van fr. 400.—.

Aangezien in voormelde overeenkomst tevens is bedongen dat aanlegger bij het in dienst treden eene som van 2000 fr. en op 10 Februari daaropvolgend eene som van 3000 fr. moest betalen, welke als waarborg dienden opdat hij zijn dienst niet zoude verlaten vóór het einde van den termijn ;

Dat verweerder van zijn kant beloofde aan aanlegger eene som van 5000 fr. te zullen betalen indien hij hem zoo doorzenden zonder redenen vóór het einde van het dienstcontract ;

Aangezien verweerder erkent hooger genoemd bedrag van 5000 fr. van aanlegger te hebben ontvangen op 24 Februari 1931 ;

Aangezien aanlegger beweert in den loop van het tweede dienstjaar namelijk op 6 Mei 1932 door verweerder, zonder reden, te zijn doorgezonden ;

Aangezien hij betaling eischt van zijn achterstallig loon, inbegrepen 83 overuren, terugbetaling van de gestorte borgsom en 5000 fr schadevergoeding, wegens verbreking van het contract ;

Aangezien aanlegger bij zijne verschijning voor het verzoeningsbureau geen loon heeft geëischt, terwijl de overuren, waarvan hij betaling vraagt, zouden gemaakt zijn na de verschijning in verzoening op 6 Mei l.l. ;

Aangezien derhalve, krachtens artikel 55 van de wet van 9 Juli 1926, dit deel van den eisch niet ontvankelijk is ;

Aangezien aanlegger dient afgewezen van zijn eisch strekkend tot betaling eener som van vijf duizend frank ten titel van schadevergoeding, vermits het niet bewezen is dat hij door verweerder is doorgezonden ;

Aangezien het integendeel uit de bestanddeelen der zaak blijkt dat aanlegger nog na de verschijning in verzoening in dienst is gebleven van verweerder ; dat hij zelfs beweert overuren te hebben gemaakt van 7 tot 12 Mei terwijl verweerder van zijn kant verklaart dat aanlegger in zijn dienst is gebleven tijdens het geding tot in de maand Juli l.l. ;

Aangezien uit deze feiten mag worden afgeleid dat het arbeidscontract verboden is bij wederzijdsch akkoord tusschen partijen zonder dat noch de eene noch de andere partij bepaalde redenen hiertoe aanhaalt ;

Aangezien overigens verweerder niet betwist de door aanlegger gestorte waarborgsom te moeten terugbetalen ; dat hij echter beweert sinds de maand Januari reeds afkortingen te hebben betaald voor een totaal bedrag van fr. 4100.— ;

Aangezien echter hiervan geen afdoend bewijs wordt voorgebracht, terwijl aanlegger integendeel beweert dat de door verweerder bedoelde afkortingen gedaan zijn in betaling van loon ;

Aangezien aan partijen dient te worden toegestaan het bewijs hunner wederzijdse beweringen te leveren, zooals hierna aange- duid ;

Aangezien verweerder, bij wedereisch, besluit tot het bekomen van schadevergoeding wegens vermetel en roekeloos proces ;

Aangezien echter zulke eisch niet valt onder de materiele bevoegdheid van den Werkrechtersraad en deze bijgevolg er geen kennis van kan nemen (Rép. prat. de Droit belge V° Conseil de Prudh. n° 319) ;

Om deze redenen :

De Werkrechtersraad, alle andere besluiten verwerpende, beslissende tegensprekelijk en in eersten aanleg :

Verklaart zich bevoegd om van den eisch kennis te nemen, verklaart de vordering ontvankelijk behalve het gedeelte strekkende tot betaling van loon en overuren welk hic et nunc niet ontvankelijk is omdat het niet werd

voorgebracht in verzoening, wijst aanlegger af van dit deel van zijn eisch ; verklaart de vraag strekkende tot bepaling van schadevergoeding ongegrond en wijst aanlegger ervan af ; en alvorens recht te doen over het overige van den eisch, laat verweerder toe te bewijzen, enz.

Nederlandsche Rechtspraak

Ktg. GULPEN — 13 APRIL 1932

Kantonrechter : Mr. Ch. Janssen de Limpens.

ONZEDELIJKE OVEREENKOMST.

Bierbrouwer leent gelden onder hypothecaire zekerheid, en met beding, dat de leener in het verbonden pand zal blijven uitoefenen het bedrijf van koffiehuishouder en het benodigde bier zal betrekken uit de brouwerij van den geldschiet welke verplichtingen zullen blijven bestaan gedurende 15 jaren na teruggave der hoofdsom. Overeenkomst krachteloos als uit eene ongeoorloofde oorzaak aangegaan.

J. H. P. Theunissen, bierbrouwer, te Valkenburg, eischer, proc. Mr. M. L. G. Schous, tegen

G. Odekerken, mijnwerker, te Vilt, gem. Berg en Terblijt, gedaagde.

Wij, Kantonrechter, enz.,

Ten aanzien van het recht :

Overwegende, dat eischer tot grondslag van zijn vordering stelt, dat gedaagde bij akte, verleden voor den te Valkenburg resideerden notaris P. H. Fr. Roebroek van 19 Aug. 1920 heeft verklaard schuldig te zijn aan eischer de som van 3800 f. wegens op dien datum ter leen ontvangen gelden, onder verplichting om daarvan rente te betalen van 7 pct. 's jaars, betaalbaar met 6 pct. 's jaars, mits de betaling geschiedde binnen een maand na den vervaldag, verschijnende ieder jaar op 19 Aug., voor de eerste maal in 1921, terwijl tot meerdere zekerheid van de teruggave der hoofdsom, de betaling der rente en de voldoening der kosten, begroot op 150 f. door gedaagde ten behoeve van eischer recht van hypotheek is verleend op caféhuis met concertzaal en erf, gelegen te Vilt, gem. Berg en Terblijt, kadastraal bekend enz. ;

Dat bij genoemde akte gedaagde wijders verklaarde zich te onderwerpen aan de navolgende bedingen en voorwaarden o.m. ad art. 4 :

Dat de schuldenaar verplicht is in het hierna verbonden pand te blijven uitoefenen het bedrijf van koffiehuishouder, en al het benodigde bier te betrekken uit de brouwerij van eischer of diens rechtkrijgende onder algemeenen of bijzonderen titel en dat hij geen ander bier mag verkoopen of in voorraad hebben op verbeurte van een boete aan eischer of diens opvolger van f. 200 voor iedere overtreding, welke verplichtingen voor gedaagde zullen blijven gelden gedurende 15 jaren na teruggave der hoofdsom ;

Dat de hoofdsom aan eischer is terugggegeven op 10 Oct. 1931 en eischer heeft geconstateerd, althans heeft doen constateren, dat gedaagde gehandeld heeft in strijd met het in voormelde akte bepaalde, door in voormeld pand op 22 Nov. 1931 bier te hebben verkocht, niet geleverd door eischer ;

Dat gedaagde derhalve verbeurd heeft wegens gemelde overtreding een boete van f. 200, die eischer op gedaagde wenscht toe te passen ;

Dat deze overtreding is gepleegd binnen 15 jaren na de teruggave der hoofdsom, en eischer thans gerechtigd is betaling dier 200 f. in rechte te vorderen ;

O. dat gedaagde dit gestelde erkent, doch zich tegen toewijzing der vordering verzet op grond dat het beding, dat de verplichtingen voor den gedaagde zullen blijven gelden gedurende 15 jaren na teruggave der hoofdsom, in strijd zoude zijn met de goede zeden en de overeenkomst derhalve nietig ;

O. dat zulks inderdaad het geval is : de praestaties van beide partijen bij de aangegane hypothecaire geldleening zijn geheel onevenredig, zoowel wat duur als wat omvang der wederzijdse verplichtingen betreft. Zonder dat eenig bijzonder risico voor eischer daartoe grond oplevert, wordt na afloop van de normale verhouding, ten gevolge van teruggave van het geleende bedrag, gedaagde gedurende den voor hem bijna onafzienbaren tijd, 12 jaar, met sterke aantasting van zijn economische zelfstandigheid aan eischer gebonden ; hij wordt gedwongen het cafébedrijf voort te zetten, onafhankelijk van het feit of zulks renderend is of niet, hij is verplicht uitsluitend van eischer zijn bier te betrekken, zonder dat hem een waarborg wordt gegeven van goede kwaliteit of redelijke prijzen. Dit onereud beding verhindert tevens, dat gedaagde van een andere brouwerij een kapitaal zou kunnen krijgen ;

O. dat de overeenkomst als uit eene ongeoorloofde oorzaak aangegaan, derhalve krachteloos is ;

O. dat mitsdien aan eischer diens vordering als ongegrond moet worden ontzegd, enz.

(Weekblad van het Recht, Nr 12537).

Fiskale Kronijk

FISCALE VERRASSINGEN BIJ SAMENSMELTINGEN.

Bij de samensmelting van vennootschappen dient op twee bijzondere gevallen gewezen te worden :

1°) samensmelting gevolg van het opkopen door de opslorpente vennootschap van al de aandelen der opgeslorpte.

Bij naamloze vennootschappen vooral was deze wijze, indien ze mogelijk was, buitengewoon voordelig. Door het feit dat de aandelen onder een hand berusten, vervalt de rechtspersoonlijkheid en de inboedel wordt op hetzelfde oogenblik eigendom van den bezitter der aandelen. Of de plotselinge opslorping van een inboedel door de uitwerking zelf der wettelijke schikkingen, aanleiding geeft tot de toepassing der wettelijke voorschriften betreffende de vereffening der opgeslorpte vennootschap tegenover de schuldeischers laten wij in deze kroniek onbesproken. Fiscaal was deze wijze destijds een slager : tegenover het registratierecht kwamen de aandelen door niet geregistreerde overdrachten in eene hand, en de vaststelling van het totaal bezit der aandelen was aan het vast recht onderworpen. Een verrassing althans : artikel 7 der wet van 30 Augustus 1913 voor wat de onroerende goederen betreft. Hoe of ook deze onroerende goederen uit den boedel der vennootschappen met aandelen treden in den boedel van een der vennoten, zijn de overdrachtrechten voor onroerende goederen verschuldigd (9%). Daarenboven ook de overschrijvingsrechten (2%) doch slechts indien, bij de akte van vaststelling, de beheerders der verdwijnende vennootschap medeverschijnen, daar slechts door deze medewerking de akte vatbaar is voor overschrijving. (Beslissing 18 September 1922, Rec. Gen. No 15937 met aanmerkingen).

Of de onroerende goederen bij bestemming, mede aan deze beide rechten onderworpen worden zal ahangen van het al of niet aanwezig zijn van een handelszaak in den inboedel der opgeslorpte. Het handelsfonds heeft immers fiscaal een mobiliseerbare kracht die de praktijk niet mag vergeten. In de vaststelling der verdwijning dient dus de aanwezigheid van deze precieus rechtswezenheid vermeld.

Blijft deze toepassing der registratierechten ongewijzigd, zoo werden alle voordeelen die deze kordate wurg der rechtspersoonlijkheid tegenover de rechtstreekse belastingen medebracht verbeurd. Artikel 14 der wet van 13 Juli 1930 heeft, bij artikel 15 der samengeschatte wetten, een ainea ingelascht luidende als volgt : Wanneer de vennootschap ontbonden wordt zonder dat er verdeling of uitdeeling plaats heeft is de belasting (mobiliërbelasting) verschuldigd op de werkelijke waarde van het maatschappelijk vermogen, onder voorbehoud van den hiervoren bij lid 1 voorzienen atrek. Dus na atrek van het kapitaal desgevallend gerevaloriseerd, 22% op de vastgestelde meerwaarde.

2°) Opslorping van een vennootschap door een andere vennootschap die aandelen bezit der door haar opgeslorpte vennootschap.

De aanwezigheid van aandelen der opslorpente vennootschap bij de opgeslorpte laat de normale toepassing der registratierechten rustig verlopen. Zijn er echter aandelen der opgeslorpte vóór de samensmelting in het bezit der opslorpente dan wordt dit rustig taxeren verstoort.

Een voordeelige verrassing : de opslorping doet de rechtspersoonlijkheid wegzinken. De massa goederen, die naakt aan het daglicht komt na het wegrukken van dit rechtskleed, behoort dus aan de opslorpente voor een gedeelte in verhouding tot haar aandelenbezit. De rechten op den inbreng (netto inbreng indien een handelszaak voorhanden is, zie vonnis Verviers, 4 Januari 1933 Rev. Prat. du Not. Belge 1933 bl. 157), 1,50%, zijn dus slechts op het gedeelte verschuldigd dat buiten het aandeel der opslorpente ligt. Voorbeeld : Een bank met 5000 aandelen waarvan 2500 eigendom zijn der opslorpente, gaat in deze met haren boedel over, mits betaling van 1,50 % op den helft van haar netto bezit.

De akte zal dit heilzaam feit dienen te vermelden daar de fiscus de akte aantast en niet de haar onbekende rechtstoestanden.

Er is echter een keerzijde. Nadeelige verrassing. Door dit aandeelhebbende zijn van de opslorpente bij de opgeslorpte, treedt het artikel 7 van de wet van 30 Augustus 1913 automatisch in werking. De volle overdrachtrechten (9%) en de volle overschrijvingsrechten (2%) worden verschuldigd op de vaste goederen met of zonder de onroerende door bestemming volgens het al of niet voorhanden zijn der handelszaak. Het beheer heeft echter aangenomen dat op deze zware heffing desgevallend de reductie met twee derden kan toegepast worden in de bijzondere samensmeltingsgevallen voorzien bij de wetten van 23 Juli 1927 en 2 Juli 1930. (Beslissing van 25 Juni 1932 medegedeeld in het Rapport annuel de la Fédération des Notaires de Belgique).

Er dient dus omzichtig te werk gegaan in dit geval. THUYSBAERT Prosper.

Uit de Pers

Niettegenstaande de drukte naar aanleiding van de herdenkingsfeesten van Willem De Zwijger, vergeet de Nederlandsche pers nochtans de herdenking niet van den geboortedag van den grooten rechtsgeleerde Hugo Grotius, een der zuiverste glories van de Nederlandsche wetenschap.

De « Nieuwe Rotterdamse Courant » gaf in zijn ochtendblad van 9 April, een zeer interessant artikel van A. Hallema, betreffende :

HUGO DE GROOT EN DE LOEVESTEINSCHE KIST. 1583 — 10 APRIL — 1933.

Een herinnering bij de herdenking van zijn geboortedag.

« Dees Kist heeft Loevestein den Huigh gelicht ».

Nu de Aprilmaand van dit jaar staat in het teken der Oranje-herdenking, zou het best kunnen gebeuren, dat het Delftsch orakel, de Erasmus der 17de eeuw, het wonder van geleerdheid van zijn tijd, in 't vergeetboekje geraakte, al herdenken we, dat het heden, 10 April, drie en een halve eeuw geleden is, dat hij als zoon van Jan de Groot en Alida van Overschie te Delft het levenslicht aanschouwde. « 's avonds, ten zeven uren, op welken men toen de gedachtenis van de verzyenis des Heilants vierde, juist den zelve dag, waar op negenendertig jaeren te voren de geestrycke Dichter van Italië, Torquatus Tasso, te voorschijn kwam, wien onze de Groot daarna in dezelfde kunst naar de kroon stak en in veele deelen te boven ging », gelijk zijn oudste biograaf bij dit geboortebestrijf aantekende.

Ieder kent het leven van onzen Huig de Groot en daarom zal in dit herdenkingsartikeltje zijn biographie wel allermint verwacht worden. Een enkele herinnering uit dat rijke leven vol afwisseling en tragiek zal voldoende zijn om den completen Hugo de Groot zich weer voor te stellen, die bij al de tegengestelde in zijn loopbaan humor genoeg bezat om te berusten en vrede te hebben met zijn lot. Dat hij die berusting en tevredenheid dankte aan zijn geestkracht, zielenadel, plichtsbeseft, eerlijk en gaaf karakter, behoeft hier voorzeker niet in 't licht te worden gesteld, maar wel moge men in onzen tijd van nood en zorg, crisis en malaise, die ook zooveel energie en berusting vragen, eens aan zulke ideale figuren in onze nationale historie herinnerd worden. Zoowel Prins Willem van Oranje als Hugo de Groot, kunnen daarbij als typen gelden, al zijn ze dan ook in menig opzicht elkaars pendant, al zou Prins Maurits bij het vernemen der tijding van Hugo de Groot's vlucht door middel van de bekende kist gempeld hebben : « Ik dacht wel, dat dat zwarte varken mij bedriegen zou en ze hem niet opgesloten zouden houden, want hij was wijzer dan al zijne rechtters samen ! » Was het laatste in zekeren zin een compliment, de eerste opwelling van onverholven spijt, dat de Groot door het vernuft en den durf zijner vrouw toch nog aan het wakend oog zijner politieke tegenstanders was ontglip, sierde den zoon van de verdraagzaamsten Oranje, dien Nederland ooit als leider der natie heeft mogen eeren, evenmin als zijn houding jegens Oldenbarnevelt. En toch is Prins Maurits' ergernis begrijpelijk, als men diens persoonlijkheid van nabij heeft leeren kennen en als men zich verplaatst in de hitte van den strijd tusschen de Contra-Remonstranten en de Remonstranten.

Wij blijven daar ditmaal echter liever buiten en wijden een korte beschouwing aan de Groot's genegenheid jegens de bemaakte kist, die hij als een waardevolle familiebezitting tot in verre geslachten wilde ten toon gesteld hebben, in welke hij zijn moedige vrouw wenschte verheerlijkt te zien als het middel in Gods hand om hem uit den kerker te verlossen op welke hij gedichten maakte en waarover hij in brieven aan vrienden en magen als een eerbiedwaardige reliquie sprak :

« O zoete schuilplaats, o voor korten tijd naue huiske, Dat mijn bedrukte ziel, beslooten in uw kluiske, Hebt vrijgemaakt en zoo in open lucht gestelt Uw lieve last, die, naeuw gepakt, door sterk geweld Van 't strenge krijgsvolk wel allengskens uitgedragen, En eindlijk als een pandt, doch dat zij niet en zagen, Bevolen, op een schip, de Waels aflopende tijd, O Kist, wat danks, wat lofs verdient gij wel van mij ? Gij hebt mijn slavernij verjaegt en overstreft, Die 'k zeven maanden meer dan twee jaer heb geleiden. »

Dat ik des hemels licht aanschouw met vrij gelaet, Dat mij geen slot meer plaegt, mijn ooren niet meer slaet

Der grendelen gekners, en 't wreedt gegraeuw der wachten,

Maer mag gerust en vrij en blij gegroet verwachten Van vrienden, die gedoopt zijn in geleerdheids nat, (Als Plutaen, Thuaen, wiens trouw geen wergaef hadt, En dat geleerd verstand Tilneus) welker reden Den onverdroeten tijdt mij vrolijk doen besteden. Dit al, en zoo 'k noch meer geluks te erdenken wist, Dat moet ik u alleen dank weeten, beste Kist, Doch wild'ik naer verdienst uw lof ten volle roeren, Ik hoefde zoo veel schrijfs, als gy ooit plagt te voeren.

Toch heeft Hugo de Groot het in zijn brieven later nog vele malen over de beste kist gehad en was hij er vooral zeer ontstemd over, dat men tijdens zijn ballingschap te Parijs en in Zweden, zoo slecht voor dit onwaardeerbare middel zijner bevrijding gezorgd had. Hij hechte er veel meer waarde aan dan dat Daetselaer te Gorkum, in wiens huis de Groot het eerst aankwam na zijn ontvluchting, tot een eeuwige gedachtenis diens gevangenschap, verlossing en ballingschap in de glazen van zijn huis « konstig » deed schilderen.

Reeds een eeuw daarna bestond er over de authentieke kist en haar veilige bewaring, een even groote twijfel als over het hier afgedrukte portret van Hugo de Groot, dat in de Münchener « Alte Pinakothek » berust en aan niemand minder dan Rubens wordt toegeschreven, terwijl Moes in diens bekende « Iconographia Batava » slechts meding maakt van De Gheyn's gravure van De Groot als 15-jarigen knaap en de beide schilderijen van Miereveldt (1631) in het stadhuis te Delft en (1632) in de Remonstrantsche kerk te Amsterdam. Adriaen van Cattenburgh wist in Augustus 1727 het volgende te vertellen omtrent den staat en de het volgende te vertellen omtrent den staat en de bewaarplaats der boekenkist, hetgeen hij aangeleekend had uit mondelinge verklaringen van hem bekende en betrouwbare personen :

« Ik heb meer dan eens hooren verhaelen dat de kist, waermee de Groot was uitgedragen, noch langen tydt na zijn ontlooming by zeker Heer van aenzien bewaert is, verciert met schilderijen en dit opschrift : Dees Kist heeft Loevestein den Huigh gelicht. Wat hier van zij, is mij nooit recht gebleken, maar wel dat het gemelde koffer, 't geen zyn Ouders te Delft langen tydt met een tedere zucht bewaert hadden (na het overlijden zijnes Vaders en ten tyde van het verhuizen zijner oude Moeder, in het huis van haeren zoon den Heer Willelm de Groot) tot groot leetwezen zijner bloedvrienden vermist wert. Ook kon de verlorene Grotius zelf zyne droefheit hierover daarna niet verbergen, maar schreef aan zynen Broeder, die hem dit vermissen van de kist bekend had gemaakt, dat het hem speet van het koffer en leedt was, dat men zoo weinig zorg voor dat bewijs en onderpand van de hemelsche gunst jegens zyn persoon gedragen had. Meer zorg droeg men voor het Metselaers wambais, waermee de Groot uit Gorinchem naar Waelwijk vertrok, 't geen noch tegenwoordig ten huize van den Heer en Mr. Jacob de Groot, Resident in 's Gravenhage, als een dierbaer juweel en eeuwig gedenkteken van zijn verlossing bewaert wordt ».

Geestig schreef ook de Leuvense hoogleeraar Putlanus, hiervoor door De Groot zelfs al genoemd als een zijner vrienden, over de groote betekenis van de kist, die « het wonder van Holland weder onder de levenden bracht ». Gij, aldus deze opvolger van Lipsius in een Latijnschen brief aan De Groot, dadelijk na de ontvluchting, hebt een plaats open gemaakt, die geheel was afgesloten. Wie zou geloofd hebben, dat in de kist een mensch verscholen lag ? Zoo uitgedragen, zoudt gij een lijk hebben geleken, tenware gij uit een graf waart gekomen. Laten allen zich er ongestoord over verwonderen : De Groot was niet geheel in de kist, in de kist was het lichaam, in het schip de kist, in de stroom het schip, in dit alles en buiten dit alles scheent gij mij te zijn, want gij hadt de geheele wereld vervuld. Uw lichaam kon wel in den kelder bewaart worden, doch uw verstand niet. Toen gij uitgedragen werd door de handen dergenen, die U het zekerst trachtten te bewaren, waanden zij, dat de heele dracht uit boeken bestond en niet ten onrechte, want uw verstand omvat een gansche bibliotheek. Op deze hoofsche bejegening moest De Groot in elk geval antwoorden, hoezeer hem dit ook smartte : Doch na de gevangenschap in het vaderland, is de ballingschap in plaats van het vaderland nu gekomen !

Ondertusschen had de kist haar reis gemaakt van Loevestein naar Gorkum en vandaar naar Delft. Daetselaers vrouw verklaarde aan den vertoornden commandeur Van Deventer, dat men de kist naar het Delftsche veerschip had gebracht. Inderdaad vond hij ze daar en nadat een afdeeling soldaten rondom de kist had post gevat met « geveld roers », opdat de gevangene hun niet zou ontkomen, werd het dekfel opgelicht en men vond slechts garen en doek in den koffer. Zoowel Daetselaer en zijn familie te Gorkum, als de moedige en niet op haar mondje gevallen dienstbode Elsie van Houwering, (elders Houweningen), die met de uitvoering van den aanslag tot ontvluchting was belast geweest, werden beiden nog vaak met de kist geplaagd of lastig gevallen, wegens hun medeplichtigheid bij het vervoer van den koffer.

Toen men, eenigen tijd later, Daetselaer in het college van schepenen te Gorkum wilde verkiesen, brachten zijn politieke tegenstanders daartegen in : « Hij heeft het koffer in zijn huis gehadt ! » En Elsie verklaarde op de vraag haar door den commandeur van het slot gedaan : « Waar hebt gij den koffer gelaten ? » doodleuk : « Ik heb 't op Delft bestelt », daarmede den woedenden slotvoogd op een verkeerd spoor brengende.

Mevrouw de Groot, de kloekmoedige en doortastende Maria van Reijgersbergen, nam echter alle verantwoordelijkheid op zich en daarmee ook alle gevolgen van de ontvluchting haars mans, toen zij op de vraag van den commandeur : « Wie zijn uw medeplichtigen geweest ? » resoluut ten antwoord gaf : « Niemand anders dan ik alleen. Dat heb ik zelf bedacht. Dat is mijn eigen inventie. Niemand in de werelt heeft er van geweten, noch hier in huis noch ergens. Men moet zulke dingen niet zeggen, dan als ze gedaan zijn ». En aan de vrouw van Daetselaer, te Gorkum, schreef ze bovendien : « dat ze zich nergens meer met bekommerde dan over de moeilijkheden, die haer E. wegens het koffer wierden aangedaan : dat ze met eede wel verklaren wilde, dat ze met haer E. van den aanslag niet een enkel woord had gesproken : dat zij en haer dienstmaegt haer mans kamer nu bewaerden en somtijds wel eens lagchen zouden, ten ware ze met haer E. en haer man begaan waren ».

Nog in het jaar voorafgaande aan zijn sterfjaar, dus in 1644, kwam de Groot op de zaak van de kist terug, « het koffer, dat schoon hij veel enger daar in als in het Loevesteinsche slot lag besloten, hem echter de ruime lucht had doen scheppen en uit zijn kerker, waar in hij ter gevangenis voor zijn leven was opgesloten, in het licht der vrijheid gevoert ». « Ik zou, zoo schreef hij in een zijner brieven, « niet gaarn zoo groot een gedenkteken van Godts goetheit over my quijt wezen. Die de kussens uit het koffer genomen heeft, moet weten waar dat is, en de sleutel van 't koffer. Ik hoop dat het door uw vlyt uit den schuilhoek zal te voorschijn raken, en 't geheugen van Godts overgrote weldaad tot de nakomelingen voortzetten. 't Moet mij hooglijk, dat 'er zoo slofte zorg gedragen is voor dat koffer ».

Merkwaardig genoeg ontkwam hij nog in 't laatst van zijn leven aan een aanslag met z.g. springkoffers door de Denen, die het er op toelieden de Zweedsche vloot te vernielen, juist toen de Groot naar Zweden zou oversteken. Terwijl deze vloot te Wismar werd opgehouden, wyl Wrangel ze niet durfde verdeelen en door laten gaan, toen er tijding was gekomen, dat de Denen er den brand in zouden steken, werd er een man gevat, die verklaarde door de Lubeckers te zijn omgekocht om eenige kisten met brand- en springstoffen te vullen, die naar de Groot in zijn brieven zelf meedeelt, door eenige uurwerken op zekeren tijd zouden aangaan, soort van ontplofbare bommen of voorloopers van de helse machines van den modernen tijd dus. De vrome biograaf, aan wien wij deze bijzonderheid danken, merkte hierbij op : « Door deze ontdekking behaagde 't de goddelijke Voorzienigheid hem, dien hij wel door middel van een koffer genadig uit het Slot zijner eeuwige gevangenis zijne vrijheid bezorgd had, althans te redden uit het dreigend gevaar, waar door het geschapen stont, dat hij door de springkoffers jammerlijk met velen zouw zijn omgekomen ».

De penningen, spoedig na de Groot's overlijden geslagen, vermeldten ook zijn ontvluchting met de kist, in diër voege, dat de eene aan de keerzijde de beeltenis van een dubbel gekroonden koffer droeg met het randschrift : Melior post aspera fata resurgo (Ik kom na mijn rampen weer beter te voorschijn), waarvan de uit den koffer uitschietende stralen het symbool waren. De andere had als opschrift : De Fenix van het Vaderlandt, Het Delfs

Orakel, 't Groot Verstandt, Het Licht, dat d'aarde alom bescheen, de Groot vertoont zich hier in 't Kleen ». De man van het Hora ruit (de tijd snelt heen) had opgehouden te leven, maar naar de befaamde boekenkist zoekt men nog steeds of om haar bezit twist men hier en daar nog wat onschuldig voort.

Dat een man als Hugo de Groot met zijn naar zwaarmoedigheid en pessimisme hellend karakter, met zijn sterke gehechtheid, zoo niet verkleefdheid aan den vaderlandschen bodem, zich voor het behoud van zijn fameuze boekenkist bijzonder interesseerde, zou men oogenschiijnlijk ook aan ijdelheid kunnen toeschrijven, gelijk hij inderdaad ijdel was, toen hij vriend Vondel's hoofsche bejegening en lofspraak in gescripte knorrig, ja zelfs toornig ter zijde legde of misschien wel vernietigde, omdat deze vorst der dichters, verzuimd had hem in zijn kwaliteit van Zweedsch ambassadeur aan het Fransche hof met Excellentie te belitelen.

Maar men kan het ook anders — en wij gelooven historisch beter en psychologisch juist zien — en wel aldus.

De voorheen zoo levenslustige, idealistische en in zijn medemenschen veel vrouwen stellende jonge kamergeleerde De Groot, hoewel ook toen reeds ernstig, plichtsgetrouw en conscientieus, was door zijn bittere ervaringen als een levende « Tragédie sous un crane » steeds zwaarmoediger geworden, bezag de wereld en de menschheid meest door den bril van den pessimist, verwachtte weinig meer van het leven en hechte alleen nog groote waarde aan de traditie en wat zijn eigen grootsch verleden tot 1619 hem aan tropeën en preëminente gedenkstukken van een niet geheel onvruchtbaar leven, in den vorm van boeken, handschriften en niet te vergeten zijn boekenkist, hem hadden gelaten.

Busken Huet moge dan ook gespot hebben met deze den grooten De Groot kleinereende(?) gehechtheid aan de fameuze kist — « de arca nihil ? » — waar die kenner van het gulden tijdperk onzer historie schreef : « De profet Mozes, een man geworden, had niet met meer aandoening de biezenkorf zijner uitdreding als kind kunnen gedenken », feit blijft, dat De Groot door het bewaren der kist voor zijn echtgenoot en haar groote liefde jegens hem een eenvoudig monument of gedenksteen voor het nageslacht als een blijvend aandenken trachtte op te richten. Ruimte ontbreekt ons hier om Grotii Adloquium ad arana of de « Aenspraek aen de kist » of de berichten en gedichten over het metselaarspakje, nog in 1805 eigendom van mr. C. de Lange van Wijngaarden, gehuwd met Elisabeth Prins, die een afstammeling van Hugo de Groot was, hier ook maar vluchtig te releveeren, doch zij ziele zouden kunnen getuigen van De Groot's gehechtheid aan traditie en zijn waardeering, dankbaarheid en bewondering voor de toewijding en liefde zijner gade juist toen zij niet meer voor hem was wat zij geweest was !

A. HALLEMA.

Vlaamsche Juristen

leest en verspreidt de Vlaamsche wetenschappelijke rechtsliteratuur ! !

Prof. Mr. Albert KLUYSKENS Begin-

selen van het burgerlijk Recht :

Deel 1. De Verbintenissen (2de druk).

» 2. De Erfenissen.

» 3. Schenkingen en testamenten.

Prof. Mr. Niko GUNZBURG : Het Huwelijkskontraakt.

Prof. Mr. Louis FREDERICQ : Begin-

selen van het Belgisch Handelsrecht :

Deel 1. Handelsdaden — Kooplieden, Handelsovereenkomsten : Verkoop, pand en warrant — Contracten met de Handelsagenten — Handelseffecten — Bankverrichtingen, Checks en rekeningen-courant.

Deel 2. Vennootschappen.

Prof. Paul BELLEFROID : Dictionnaire français-néerlandais des Termes de droit. (3de uitgave).

Mr. A. RODENBACH : Welk is mijn recht ? Erfdienstbaarheden.

Prof. Mr. Emiel VAN DIEVOET : Wat eigenaar en pachter van ons pachtrecht behooren te weten. (2de uitgave met de medewerking van Mr. Jozef RONDOU).

M. Karel BRANTS : De Staatsinrichting van België : Beginselen van grondwettelijk recht en van administratief Recht. (Met voorrede van Prof. E. Van Dievoet). 2de druk.

Idem : Het Belgische Gemeenterecht. Samenstelling, inrichting en bevoegdheid der Gemeentebesturen.

Mr. J. M. MARX : De Politie machten der Burgemeesters. (2de uitgave).

PAS VERSCHENEN :

J. Simon & P. De Beus

Belgische Strafwetten.
(Brussel Etabl. Bruylant)

P. Bellefroid

Formulierboek van Burgerlijke Rechtsvordering
(Brussel-Gent, Pol. Pée)